

ZALECENIA DODATKOWE

do programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Turcja 2014 - Promesa

I. Zalecenia odnośnie zakresu merytorycznego zadań:

1) Sztuki wizualne

w szczególności:

- a) Projekty obejmujące prezentację sztuki dawnej i współczesnej, tworzące platformę dla polsko-tureckich działań artystycznych eksponujących wspólne dziedzictwo;
- b) projekty angażujące studentów uczelni artystycznych obu krajów;
- c) projekty realizowane w przestrzeni miejskiej (akcje artystyczne, site-specific, street art i inne);
- d) warsztaty, publikacje i konferencje uzupełniające projekty artystyczne.

2) Sztuki performatywne

w szczególności:

- a) polsko-tureckie warsztaty krytyczne, dramaturgiczne i aktorskie;
- b) koprodukcje polsko-tureckie;
- c) prezentacje spektakli polskich reżyserów i choreografów;
- d) widowiska multimedialne.

3) Muzyka

w szczególności:

muzyka klasyczna:

- a) koncerty, zwłaszcza kooperacje artystyczne zakończone wspólnymi wykonaniami;
- b) udział w renomowanych festiwalach tureckich;
- c) instalacje i projekty dźwiękowe oraz muzyczne w przestrzeni publicznej;
- d) wystawy o tematyce muzycznej;
- e) publikacje fachowe (również w formie multimedialnej) stanowiące uzupełnienie wymienionych wyżej zadań;

inne style muzyczne:

- e) prezentacje muzyki korzeni, jazzu i muzyki improwizowanej;
- f) prezentacje najciekawszych zjawisk muzyki elektronicznej i alternatywnej.

4) Design

w szczególności:

- a) wystawy aktualnych projektów polsko-tureckich;
- b) udział w targach, konferencjach;
- c) warsztaty studentów projektowania z uczelni polskich i tureckich;
- d) konkursy na projekty z udziałem szkół designu.

5) Film

w szczególności:

- a) prezentacje polskiej fabuły, animacji i dokumentu;
- b) warsztaty organizowane we współpracy ze szkołami filmowymi oraz ekspertami z obu krajów (także z partnerami spoza Turcji i Polski);
- c) koprodukcje dokumentalne.

Szczególnie istotne dla realizacji celów programu będą też **projekty interdyscyplinarne** umiejętnie łączące wybrane z pośród wskazanych wyżej zakresów merytorycznych.

6) Pozostałe zalecenia

Obok rekomendacji wymienionych dla poszczególnych dziedzin warto także mieć na uwadze:

- a) traktowanie kontekstu historycznego jako podstawy do budowania intelektualnie mocnych i wartościowych projektów we wszystkich dziedzinach;
- b) realizacja projektów powinna się odbywać z poszanowaniem kontekstu społeczno–kulturowego poprzez współpracę polskich artystów z partnerami tureckimi oraz podejście do tematów trudnych z umiejętnością wzajemnego zrozumienia i świadomością odrębności punktów widzenia – np. w zakresie interpretacji wydarzeń historycznych;
- c) położenie nacisku na realizację wspólnych projektów; zaangażowanie obu stron zarówno merytoryczne jak i finansowe wpłynie na skuteczną realizację projektów tak od strony produkcyjnej jak i komunikacyjnej;
- d) wypracowanie projektów, które zainicjują kolejne wydarzenia i przełożą się na długoletnią współpracę;
- e) synergię działań między kulturą a nauką - zaangażowanie podmiotów działających w obszarze nauki i edukacji w projekty, które mogą stać się uzupełnieniem projektów kulturalnych;
- f) synergię działań między kulturą a gospodarką - zaangażowanie podmiotów działających w obszarze gospodarki we wsparcie większych projektów kulturalnych;
- g) inicjowanie współpracy polskich artystów z tureckimi artystami poprzez wspólne projekty, rezydencje, wizyty studyjne;
- h) położenie nacisku na projekty skierowane do młodego pokolenia.

II PRZEWODNIK PO MIASTACH, INSTYTUCJACH I WYBRANYCH WYDARZENIACH

Stambuł

Największe i najludniejsze miasto Turcji (ponad 13 mln mieszkańców – 18,2% całej populacji Turcji) i jej centrum kulturalne, handlowe oraz finansowe. „Miejsce rozciągnięte w czasie i przestrzeni nie pozwala się ujarzmić” pisał Max Cegielski (2010) o mieście, które przeistacza się, zrzuca starą skórę i ulega metamorfozom. Stambuł to stolica regionu Marmara, najmniejszego, ale najbardziej zaludnionego regionu kraju. Rozciąga się od północnego wybrzeża morza Marmara po obu stronach cieśniny Bosfor. Położenie zarówno w europejskiej Tracji jak i azjatyckiej Anatolii sprawia, że Stambuł jest jedyną metropolią świata znajdującą się na dwóch kontynentach. W 1985 r. historyczne części miasta zostały wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO. Miasto jest piąte na świecie i drugie w Europie pod względem wielkości.

Stambuł to rozwinięty ośrodek przemysłowy, wytwarzający około jednej czwartej produkcji kraju. Jest głównym centrum finansowym Turcji, siedzibą kilkudziesięciu banków i giełdy papierów wartościowych. Stambuł ściąga znaczną większość bezpośrednich inwestycji zagranicznych (w 2004 r. było to 68,8%). PKB per capita (nominalne) wynosi tu 13 725 USD (o 300 USD na osobę więcej, niż PKB per capita Polski). To także siedziba siedmiu uniwersytetów państwowych i siedemnastu prywatnych¹, z których najstarszy, Uniwersytet Stambulski działa pod obecną nazwą od 1933 r. (Załącznik 1.)

Większość wydarzeń kulturalnych skoncentrowana jest w europejskiej części miasta, przeważnie w okolicach Beyoğlu oraz Taksim. Wydarzenia artystyczne w azjatyckiej części odbywają się w okolicy Kadiköy. Większość mieszkańców Stambułu żyje w azjatyckiej części miasta i aby uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych, zazwyczaj wybiera się do części europejskiej. Wśród najważniejszych instytucji kultury jest IKSU (Istanbul Foundation for Culture and Arts), która należy do liderów organizacji pozarządowych w Turcji. Głównym celem fundacji jest organizacja międzynarodowych festiwali sztuki w Stambule a także w Izmirze. Istanbul Modern to prywatne muzeum, którego prezesem jest obecnie Oya Eczacıbaşı. Muzeum prezentuje sztukę współczesną, organizuje wystawy stałe i czasowe. Realizuje również programy edukacyjne i społeczne. Muzeum jest związane przez źródło finansowania z IKSU – mecenasem jest ta sama rodzina.

Prywatne muzeum Sakıp Sabancı posiada bogatą kolekcję dzieł, realizuje programy edukacyjne oraz organizuje wystawy gościnne, koncerty oraz konferencje.

Muzeum Pera zostało założone przez Suna and İnan Kiraç. Równie ważnym mecenasem jest Akbank Sanat, bank finansujący festiwale (Akbank Short Film Festival, Akbank Jazz Festival) oraz posiadający centrum sztuki AKBANK ART BEYOĞLU (Pozostałe Załącznik 2).

Uzasadnienie obecności programu kulturalnego:

- najsilniejsze miasto gospodarczo i demograficznie, największe pod względem powierzchni i ludności (23,9% całkowitej konsumpcji tureckich gospodarstw domowych). Najważniejszy ośrodek kultury, koncentracja biznesu i instytucji kultury,
- licząca się w międzynarodowym obiegu kultury metropolia (duże, renomowane festiwale międzynarodowe),

¹Zródło: <http://www.culturalexchange-tr.nl/nl/node/1676>

- charakterystyczna lokalizacja miasta – paralela dla geopolitycznej sytuacji Turcji.

Ankara

Położona w Centralnej Anatolii, jest ważnym ośrodkiem handlowym i przemysłowym, drugim co do wielkości miastem w kraju (niespełna 5 mln mieszkańców, co daje 6,6% populacji kraju). Jako stolica jest siedzibą rządu tureckiego oraz wszystkich międzynarodowych ambasad, w tym polskiej. W okolicach Ankary znajdują się liczne stanowiska archeologiczne: hetyckie, frygijskie, greckie, rzymskie, bizantyjskie oraz okresu osmańskiego. Ankara ma cztery państwowe i osiem prywatnych uniwersytetów. W stolicy mieści się dwanaście specjalnych stref przemysłowych oraz sześć parków naukowych, które służą rozwojowi innowacyjnych gałęzi gospodarki. Miasto odpowiada za 7,4% tureckiej produkcji przemysłowej. Główne gałęzie to przemysł tekstylny, spożywczy (główny ośrodek produkcji wina w kraju) oraz produkcja samochodów (m.in. fabryka MAN). W mieście siedzibę mają także tureckie firmy zbrojeniowe.

Ankara jest również ważnym centrum handlowym i usługowym. Odpowiada za 9,8% PKB generowanego przez turecki sektor usług. Mieszczą się tu nowoczesne centra kongresowe, a jak podaje Izba Przemysłowa Ankary, miasto ma w Turcji największą przestrzeń handlową na mieszkańca.

Według danych tej samej Izby PKB per capita w Ankarze wynosi 16 850 USD (według parytetu siły nabywczej). To ok. 4 500 USD więcej, niż wynosi turecka średnia.

Najważniejsze instytucje sztuki oraz festiwale w Ankarze to m.in.: Little Ladies Little Gentlemen - International Children's Theatre Festival, festiwal muzyki elektronicznej, muzeum CerModern, International Music Festival, International Arts Festival, International Caricature Festival, Efes Pilsen Blues Festival, International Asia-Europe Biennial, Bilkent International Anatolian Festival, Mayfest, tradycyjny letni festiwal Bilkent University, International Ankara Jazz Festival, VEKAM historyczna fundacja rodziny KOÇ działająca na polu kultury i organizująca regularne wystawy czy też Anadolu Kültür A.Ş (więcej Załącznik 2).

Uzasadnienie obecności programu kulturalnego:

- stolica kraju,
- drugie co do wielkości i liczby mieszkańców miasto w Turcji,
- koncentracja administracji i państwowych instytucji kultury.

Izmir

Trzecie miasto pod względem wielkości w Turcji (prawie 4 mln mieszkańców, 5,3% populacji kraju)², drugi port handlowy po Stambule oraz ważny ośrodek handlowy i przemysłowy Turcji. postrzegany jako najbardziej progresywne miasto tego kraju ze względu na wartości, life style, dynamikę i role genderowe (raport holenderski). W Izmirze odbywają się największe na Bliskim Wschodzie Międzynarodowe Targi Izmirskie. W mieście działają trzy państwowe i cztery prywatne uniwersytety. Urząd miejski jest otwarty na wspieranie rozwoju kultury i próbuje walczyć z marazmem w tej dziedzinie, gdyż wiele przestrzeni, obiektów Izmiru podlega intensywnej gentryfikacji ograniczając w ten sposób możliwość zaistnienia zjawisk kulturalnych.

Najważniejsze wydarzenia to m.in.: Izmir International Fair (IEF) – teatr uliczny, malarstwo, rzeźba; pierwsze Izmir Biennale w 2011 (Seba-gallery), Izmir International Festival, International Izmir Short Film Festival. W Izmirze mieści się oddział IKSU – IKSEV, który organizuje The Izmir European Jazz Festival. Ważnym obiektem jest Ahmet Adnan Saygun Art Center, który władze miejskie wybudowały w 2008 r. na potrzeby rozwoju życia kulturalnego w mieście. Ahmet Adnan Saygun Art Center ma 21 tys m. kw. mieści sale wystawowe i koncertowe. Na przestrzeń kulturalną zaadaptowano także dawną gazownię.

W Izmirze działa także prywatna galeria K2, która oprócz przestrzeni wystawienniczej oferuje studia do wynajęcia, mieści archiwum i bibliotekę oraz otworzyła program rezydencyjny z

²Źródło: www.turkstat.gov.tr

możliwością prowadzenia projektów wzorniczych. Wokół Izmiru organizowanych jest wiele różnorodnych festiwali np. International Selçuk-Efes Culture, Art and Tourism Festival. Niezwykle istotnym miejscem wydarzeń kulturalnych staje się także oddalony o ok. 70 km od Izmiru Efez.

Uzasadnienie obecności programu kulturalnego:

- trzecie pod względem wielkości miasto w Turcji (odwiedza je co roku ponad milion turystów),
- miasto położone w atrakcyjnym turystycznie regionie,
- Izmir ubiega się o tytuł gospodarza EXPO 2020.

Bursa

Miasto w północno-zachodniej Turcji, w tej samej prowincji co Stambuł (Marmara), położone w odległości 25 km od wybrzeża morza Marmara, u podnóża góry Uludağ, zwanej dawniej Bityńskim Olimpem. Historyczna stolica Imperium Osmańskiego (siedziba sułtana Mehmeda I w 1414 r.), obecnie czwarte pod względem wielkości miasto Turcji (2,6 mln mieszkańców, 3,6% ludności Turcji). Dochód na głowę mieszkańca jest o ok. 35% wyższy od tureckiej średniej. Miasto jest ważnym ośrodkiem handlu, przemysłu i kultury. Bursa produkuje ok. 75% tureckiej przędzy. Dziś rozwinięty jest tu również przemysł samochodowy (fabryki Renault, Fiata i Peugeot), maszynowy (m.in. fabryka Boscha), chemiczny, obuwniczy i spożywczy. 11 stref przemysłowych i jedna strefa specjalna korzystają z bliskości ważnego portu. Izba Handlowo-Przemysłowa Bursy we współpracy z miejscowym uniwersytetem stworzyła Strefę Rozwoju Technologii „Ulutek”.

Miasto uniwersyteckie z najwyższą w kraju średnią, jeśli chodzi o liczbę wykształconych osób. Bursa to siedziba Uniwersytetu Uludağ, muzeów (m.in. Muzeum Archeologiczne), a także ośrodków turystycznych.

Najważniejsze centrum kultury to Nilüfer Sanat. Gül Ilgaz stworzył ośrodek rezydencyjny „Gölyazi Project” pod Bursą nad brzegiem jeziora Apolyont. Co roku na przełomie czerwca i lipca organizowany jest festiwal muzyki International Bursa Festival. W listopadzie natomiast odbywa się tu International Karagöz and Shadow Theatre Festival

Uzasadnienie obecności programu kulturalnego:

- prężnie rozwijające się miasto,
- koncentracja dużych ośrodków akademickich,
- czwarte pod względem wielkości miasto w Turcji.

Pozostałe rekomendowane miasta

Oprócz czterech głównych miast na mapie kulturalnej Turcji istotne są również miasta, które słyną z cyklicznych, międzynarodowych i cieszących się dużym zainteresowaniem festiwali.

Antalya

Miasto nad Morzem Śródziemnym, na południowo-zachodnim wybrzeżu Turcji (Anatolia), największy kurort nadmorski w Turcji, trzecie najczęściej odwiedzane na świecie miasto w 2011 r. (według liczby międzynarodowych przylotów). Na uwagę zasługuje Antalya Golden Orange Film Festival - największy festiwal filmowy w Turcji organizowany przez władze lokalne Antalyi.

Adana

Adana wraz z Mersin tworzą Adana-Mersin Metropolitan Area, czwarty w kraju obszar aglomeracyjny i jedno z wiodących centrów ekonomiczno-kulturalnych. Sama Adana z populacją miliona mieszkańców jest piąta w kraju. Z Adany pochodzi magnacka rodzina Sabancı, w której obecnie już trzecie pokolenie zarządza drugim największym w kraju konsorcjum przeznaczającym

znaczące środki na kulturę. W mieście jest ważny ośrodek akademicki Çukurova University, przy którym działa Çukurova State Symphony Orchestra oraz wiele innych instytucji kulturalnych. Nie brakuje też prestiżowych kierunków artystycznych jak architektura i wzornictwo. Na uwagę zasługuje State Theaters Sabanci International Theater Festival, zainicjowany 14 lat temu przez Sakipa Sabanci i prowadzony przez biuro Turkish State Theatres International Relations & Festivals, który gościł już 60 grup z całego świata.

Diyarbakır

Leży na brzegach rzeki Tygrys i jest największym miastem w regionie południowo-wschodniej Anatolii z 1,5 milionową ludnością, wśród której przeważają Kurdowie. Diyarbakır słynie z wyrobów jubilerskich, wytwarzania jedwabiu, wyrobów z miedzi, filcu, z produkcji dywanów, ceramiki oraz garbarstwa. Głównym ośrodkiem działań kulturalnych w Diyarbakırze jest Diyarbakır Arts Centre (DSM) z bogatym programem współpracy międzynarodowej, łącznie z rezydencjami artystycznymi.

Eskişehir

Eskişehir to miasto w północno-zachodniej Turcji. Zgodnie ze spisem ludności z 2009 r. miasto ma ponad 617 tys. mieszkańców. Eskişehir jest prawdziwie uniwersyteckim miastem z dwoma dużymi ośrodkami akademickimi: Anadolu University i Eskişehir Osmangazi University (Wydział Architektury i Art and Design). Ciekawą inicjatywą studentów Osmangazi University jest klub tańca współczesnego oraz prowadzony przez nich „Movement Eskişehir”. Warto także wymienić odbywający się w październiku dziewięciodniowy międzynarodowy festiwal Eskişehir Festival prezentujący muzykę, taniec i teatr.

Mardin

Miasto z zachowaną architekturą arabską z charakterystycznej zabudowy z kamienia wulkanicznego i pięknymi zdobieniami wejść do domów. W Mardin warto zwrócić uwagę na Etkin Art Centre, Local Agenda 21 Theatre Groups, Mardin Municipality Folk Dance Groups: Group Göç, Group Berzi, Group Sav oraz realizowane od 2010 r. Mardin Biennale.

Mersin

Mersin ma ponad 842 tys. mieszkańców. Miasto posiada własną Operę Narodową i Balet (czwarty po Stambule, Izmirze i Ankarze) oraz wiele innych miejskich udogodnień, brakuje mu natomiast ugruntowanej dobrze działającej nocnej sceny klubowej jak w Stambule czy w Izmirze. Stowarzyszenie fotografii Mersin Fotograf Derneği (MFD) jest jedną z najbardziej aktywnych i znanych organizacji kulturalnych w mieście. Niektóre wydarzenia kulturalne są wspierane przez İçel Sanat Kulübü (Klub Sztuki w Mersin). Mersin jest letnią rezydencją dla mieszkańców Adany. Na uwagę zasługuje Mersin International Music Festival, festiwal muzyki klasycznej współorganizowany od 2009 r. każdego sierpnia przez Ministerstwo Kultury i Turystyki wraz z urzędem miasta i Narodową Operą i Baletem w Mersin oraz tamtejszym uniwersytetem. W Mersin znajduje się jeden z dwóch Konsulatów RP. Z kolei organizowany przez NGO İçel Sanat Kulübü gości międzynarodowe galerie, muzykę i wydarzenia kulturalne.

Şanlıurfa (Urfa)

Şanlıurfa ma ponad 482 tys. mieszkańców. Pierwsze zapisy związane z Şanlıurfą datowane są na 4 wiek p.n.e. ale historia tego miasta sięgać może nawet 9000 lat p.n.e. Stare miasto jest jednym z najbardziej poruszających w Turcji. W mieście mieszka wielu Kurdów, stąd też często używa się tam języka kurdyjskiego. Urfa powszechnie uważana jest za jedno z najbardziej religijnych miast Turcji i „bastion” rządzącej tureckiej partii Sprawiedliwości i Rozwoju (AKP). Rekomendowanym wydarzeniem kulturalnym w tym mieście jest „Şanlıurfa International Culture and Art Week”.

Zaplecze i infrastruktura artystyczna na wybranych uczelniach wyższych w Stambule.

nazwa uczelni (prywatna/państwowa)	kierunki artystyczne i zaplecze kulturalne
Bahcesehir University (prywatny)	fakultet komunikacji (Visual Arts & Visual Communication Design, Advertising, Film & Television Journalism, Photography & Video) oraz architektury i wzornictwa (Interior Architecture, Environmental Planning, Architecture and Industrial Products Design).
Istanbul Bilgi (prywatny)	fakultet komunikacji (Art Management, Cultural Management, Film and Television, Management of Performing Arts, Media and Communication Systems, Photography and Video, Television Reporting and Programming, Visual Communication Design); KClub Artystyczny, kino w Bilgi Club, Teatr Candela i Teatr Triole; Santralistanbul – muzeum sztuki współczesnej
Istanbul Teknik Universitesi (państwowy)	Państwowe Konserwatorium Muzyki Tradycyjnej, Instytut Badań nad Muzyką, Wydział Architektury, miejskiego i przestrzennego planowania Industrial & Product Design, architektura wnętrz i krajobrazu, technologia materiałów, Fashion Design,
Kadir Has Universitesi (prywatny)	wydział design and arts, film i drama
Koc (prywatny)	Historia sztuki I zarządzanie dziedzictwem kulturowym (MA); media i sztuki wizualne; Sevgi Gönül Cultural Center gości artystów międzynarodowych
Marmara	Fakultet sztuk pięknych
Mimar Sinan Guzel Sanatlar (Uniwersytet Sztuk Pięknych Mimar Sinan) (państwowy)	Pierwsza akademia sztuk pięknych w Turcji (1928); uniwersytet współpracuje z Nusretiye Palace, muzeum malarstwa i rzeźby w Stambule oraz Tophane-i Amire Cultural Center.
Sabancı University (prywatny)	Sabancı Performing Arts Center (SGM), przestrzeń na koncerty i sztuki sceniczne z widownią na 1000 osób; Sakıp Sabancı Muzeum (SSM); studenci kierunku sztuki i nauk społecznych mogą zdobyć tytuł magistra w dziedzinie nauki o kulturze (MA), sztuk wizualnych i Communications Design (MA) oraz wybrać specjalizację w teorii sztuki i krytyce
Yeditepe (największy z prywatnych)	74 profesjonalne laboratoria należące do wydziału sztuk pięknych, architektury, komunikacji, inżynierii i nauk ścisłych, 2 profesjonalne studia fotograficzne, centrum konferencyjne na 1200 osób, kompleks kinowy z widownią na 100 osób, scena teatralna z widownią na 100 osób, dwa profesjonalnie wyposażone studia filmowe po 524 i 384 metrów kwadratowych, Dwustumetrowe edukacyjne studio telewizyjne i stu pięćdziesięciometrowe edukacyjne studio radiowe.

Najważniejsze instytucje kultury w Turcji

I. ANKARA

Sztuki wizualne, design

Anadolu Kültür A.Ş

Dyrektor: Osman Kavala

Status: NGO

Opis:

Instytucja organizuje spektakle teatralne, wystawy, pokazy filmów, odczyty poezji, w celu promowania wspólnego zrozumienia poprzez kulturę, współdziałanie na polu produkcji kulturalnych, rozwój społeczności lokalnych, partycypacji i angażowania wszystkich interesariuszy; szczególny nacisk kładzie na działania włączające środowiska, grupy społeczne zagrożone wykluczeniem w dostępie do dóbr kultury ze względu na narodowość, płeć, czy ubóstwo; organizacja prowadzi centrum kultury Diyarbakir Sanat Merkezi (DSM / DAC).

www.anadolukultur.org

Cer museum

Dyrektor: Zihni Tümer

Status: NGO

Opis:

Muzeum, którego działalność polega na promowaniu sztuki i edukacji widza włączającej coraz szersze środowiska w obieg kultury - centrum kultury i edukacji finansowane przez Association of Turkish Travel Agencies (TÜRSAB).

www.cermodern.org

Sabancı Vakfi

Prezes: Guler Sabancı

Status: fundacja

Opis:

Największa z działających w Turcji fundacji wielkich rodzin magnackich. Oprócz finansowania instytucji kulturalnych i edukacyjnych oraz wspierania wykopalisk w antycznym Metropolis, zajmuje się też rozwijaniem działalności społecznej zorientowanej na wspieranie środowisk i grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na płeć, ubóstwo, czy region miejsce zamieszkania. Poświęca dużo programów rozwojowi zawodowemu kobiet.

Organizuje m.in. festiwale: International Sabancı Adana Theatre Festival, Ankara International Music Festival. Posiada instytucje takie jak: Sakıp Sabancı muzeum <http://muze.sabanciuniv.edu>

www.sabancivakfi.org

Vehbi Koç and Ankara Research Center (VEKAM)

Dyrektor: Rahmi M. Koç

Status: fundacja

Opis:

Centrum poświęcone jest gromadzeniu dokumentacji wizualnej i pisanej związanej z historią i kulturą Ankary oraz działalnością Vehbi Koç (założyciela fundacji i właściciela Koc Group). Celem organizacji jest stać się najważniejszym punktem odniesienia dla wszystkich poszukujących dowolnych informacji nt. Ankary lub Vehbi Koç.

www.vekam.org.tr

Film

Ankara International Film Festival

Prezes: Oğuz Dönmez

Status: fundacja

Opis:

Festiwal filmowy w Ankarze organizowany przez World Mass Media Research Foundation

www.filmfestankara.org.tr

Filmmor Women's Cooperative

Przewodniczący: Melek Özman

Status: kooperatywa

Opis:

Festiwal skoncentrowany na twórczości, tematyce oraz problemach kobiet. Prezentuje filmy zaangażowane w sprawy kobiet. Realizuje też seminaria oraz spotkania pobudzające debatę na temat sytuacji kobiet.

www.filmmor.org

The Ankara Cinema Association

Dyrektor: Başak Emre

Status: stowarzyszenie

Opis:

Stowarzyszenie na rzecz rozwoju i promocji kina tureckiego. Jest organizatorem Festival On Wheels (mobilny festiwal filmowy), angażuje się również jako producent filmów, np. filmu „İtiraf” („The Confession”) autorstwa największego współczesnego reżysera kina tureckiego Zeki Demirkubuz. Stowarzyszenie reprezentuje też tureckie środowisko filmowe na światowych festiwalach filmowych w Cannes, Berlin.

Sztuki performatywne

Turkish State Theatres

Republic of Turkey State Theaters General Director: Lemi Bilgin

Status: związek teatrów

Opis:

Związek teatrów miejskich, który organizuje festiwale teatralne, np.: Little Ladies Little gentleman, Adana State Theatre Sabanci Theatre Festival, Turkish State Theatre Antalya Theatre Festival, Trabzon State Theatre, International Blacksea Festival.

www.devtiyatro.gov.tr

TAKSAV Association

Dyrektor: Emin Koramaz

Status: fundacja

Opis:

Fundacja zajmuje się produkcją filmów dokumentalnych i organizacją festiwali - International Ankara Theatre Festival, International Izmir Festival, działa prężnie na polu popularyzacji sztuki wśród dzieci i młodzieży zgodnie z założeniem, że wspieranie ich w wyrażaniu siebie wzmacnia ich poczucie wartości i przyczynia do poszerzania horyzontów. Fundacja promuje postawę alternatywną dla konsumpcyjnego sposobu życia, rozbudzając w odbiorcach swoich działań potrzebę rozwoju, dążenia do ulepszania świata.

www.taksav.org

Muzyka

Sevda-Cenap and Music Vakfi

Dyrektor: M. Cenap And.

Status: fundacja

Opis:

Organizator Ankara Music Festival, który jest też wspierany przez Sabanci Vakfi. Fundacja zajmuje się również promocją, nagrywaniem i archiwizowaniem tureckich artystów muzyki poważnej.

<http://www.andmuzikvakfi.com>

II. STAMBUŁ

Sztuki wizualne/design

IKSV (Istanbul Foundation for Culture and Arts)

Dyrektor: Bülent Eczacıbaşı.

Status: fundacja

Opis: Zajmuje się organizacją międzynarodowych festiwali sztuki w Stambule (muzyka - Phonem/Electronic Music Plateau, Istanbul Jazz Festival, Izmir European Jazz Festival; film; teatr - International Istanbul Theatre Festival; Biennale, Istanbul Design Biennial). Fundacja ma własną przestrzeń wystawienniczą w nowej siedzibie (Design Biennale).

www.iksv.org

INSTANBUL MODERN

Dyrektor: Oya Eczacıbaşı

Status: prywatne muzeum

Opis:

Muzeum skupia się na prezentacji sztuki współczesnej. Jest to pierwsze muzeum w Turcji, które organizowało wystawy stałe i czasowe; posiada galerię fotografii, bibliotekę, centrum kinowe, kawiarnię, sklep z przedmiotami designerskimi. Muzeum realizuje programy edukacyjne i społeczne; związane źródłem finansowania z IKSU.

www.istanbulmodern.org

MUZEUM PERA

Director: Özalp Birol

Status: prywatne muzeum

Opis:

Muzeum założone przez Suna and İnan Kiraç Foundation w dawnym budynku Hotel Bristol w dzielnicy Stambułu - Tepebaşı; prezentuje kolekcję rodzinną, ale również pełni rolę nowoczesnego centrum kultury.

<http://en.peramuzesi.org.tr/>

ÇGSG (Association of the Contemporary Performing Arts Initiative)

Current Board Members: Zeynep Sirel Günsür Yüceil, Pelin Başaran, Burcu Barakacı, Eylem Ertürk, Ekmel Ertan, Ümit Özdemir.

Status: NGO

Opis:

Organizacja integrująca środowisko artystyczne, teoretyków, instruktorów, menadżerów kultury i akademików związanych ze sztuką współczesną mająca na celu uruchomienie ogólnego i wszechstronnego procesu zmiany i transformacji w dziedzinie sztuk scenicznych w Turcji.

www.cgsg-tr.org

Akbank Sanat

Prezes: Suzan Sabancı Dinçer

Status: fundacja

Opis:

Fundacja działająca na polu prezentacji sztuki niezależnej i alternatywnej. Finansuje festiwale (Akbank Short Film Festival, Akbank Jazz Festival) oraz posiada centrum sztuki w Stambule - AKBANK ART BEYOĞLU (galeria sztuki, centrum konferencyjne, warsztat dla rzemieślników, studio taneczne, biblioteka, kino). Fundacja prowadzi międzynarodową rezydencję dla kuratorów sztuk wizualnych.

www.akbanksanat.com

Gallery NON

Prezes: Derya Demir

Status: NGO

Opis:

Organizacja prowadząca niezależną galerię sztuki. Dąży do integracji środowiska artystycznego, teoretyków, instruktorów, menadżerów kultury i akademików związanych ze sztuką współczesną. Jej działalność ma na celu zapoczątkowanie transformacji sztuk scenicznych w Turcji.

www.galerinon.com

BAS

Prezes: Banu Cennetoğlu

Status: NGO

Opis:

Niezależna organizacja prowadzona przez artystów, której celem jest publikacja, kolekcjonowanie i wystawianie książek autorstwa artystów związanych z BAS.

<http://www.b-a-s.info>

Galeria KUAD

Dyrektor: Beral Madra, Ayşe Gültekin, Alpogut Gültekin, Erol Sağmanlı.

Status: NGO

Opis:

Działalność KUAD polega na wystawianiu i promowaniu lokalnych oraz międzynarodowych artystów. Ważne nowe miejsce na mapie kulturalnej Stambułu, ulokowane w samym sercu dzielnicy biznesowo-kulturalnej.

<http://www.kuadgallery.com/>

SALT

Dyrektor: Vasif Kortun

Status: NGO

Opis:

Celem działalności SALT jest aktywizowanie widza poprzez zachęcanie do krytycznego podejścia do sztuki, odkrywania w niej pasji i angażowania się w nią. SALT obejmuje dwa obiekty: SALT Beyoğlu oraz SALT Galata. Pierwszy znajduje się na komercyjnym deptaku İstiklal Caddesi i zawiera prywatne galerie, przestrzeń wystawienniczą, eventową, w których organizowane są wydarzenia nastawione na interakcję widza ze sztuką. Drugi obiekt to Muzeum Ottomańskiego Banku ze stałą kolekcją oraz biblioteka i archiwa, w których odbywają się warsztaty i prowadzone są badania. Towarzyszą im również wystawy oraz spotkania i konferencje.

<http://www.saltonline.org>

Istanbul Design Week

Dyrektor: Arhan Kayar

Status: NGO

Opis:

Nieregularne wydarzenie w Stambule, którego większość edycji została zorganizowana na starym moście Galata, konsolidujące środowisko designerskie w Stambule, umożliwiające nawiązanie kontaktów i współpracy z partnerami z całego świata. W festiwalu udział biorą artyści z 25 krajów. W wydarzeniu udział biorą światowej sławy projektanci oraz instytucje i uczelnie artystyczne. Festiwalowi towarzyszą seminaria i warsztaty.

<http://www.istanbuldesignweek.com>

ARTER

Head: Ömer M. Koç

Status: prywatna galeria

Opis:

Arter - Space for Art, założona i finansowana przez fundację Vehbi Koç galeria oferująca przestrzeń na wystawy. Z założenia galeria ma dawać możliwość realizacji projektów artystycznych poprzez zapewnienie platformy współpracy, jak również wsparcie finansowe. Galeria rozpoczyna sezon cykliczną wystawą „Starter”.

www.arter.org.tr

PiST///

Prezes: Didem Ozbek & Osman Bozkurt

Status: NGO

Opis:

Organizacja działająca na rzecz zwiększenia skuteczności informowania o współczesnej sztuce tureckiej, pomagająca obcokrajowcom odnaleźć się w środowisku artystycznym w Turcji. Działa bardzo niekonwencjonalnie i prowokacyjnie – publikacja pytań i odpowiedzi dotyczących sztuki i kultury, zadawanych przez przypadkowych gości galerii.

www.pist.org.tr

Film

The !f Istanbul International Independent Film Festival

Dyrektor: Serra Ciliv

Status: NGO i festiwal

Opis:

Festiwal współczesnego kina światowego, który gości co roku ok. 70 tys. widzów. Od 2008 r. wręczane są nagrody reżyserom, których filmy wyznaczają nowe kierunki w kinie.

<http://www.ifistanbul.com/en/>

Sztuki performatywne

Istanbul International Puppet Festival

Dyrektor: Cengiz Ozek

Status: fundacja

Opis:

Jeden z dwóch festiwali lalkarskich w Turcji zapraszających artystów z całego świata. Cieszy się dużą popularnością i jest dotowany przez tureckie ministerstwo kultury i turystyki.

<http://www.kuklaistanbul.org>

iDans

Dyrektor: Aydın Silier

Status: festiwal

Opis:

Największy festiwal tańca współczesnego w Turcji prezentujący co roku artystów z całego świata. Fundatorem i organizatorem festiwalu jest fundacja Bimeras <http://www.bimeras.org> Oprócz festiwalu, iDans realizuje warsztaty dla nauczycieli tańca, krytyków tańca, organizuje seminaria i wydaje publikacje związane z tańcem współczesnym.

<http://www.idans.info>

Taldans

Założyciele: Mustafa Kaplan i Filiz Sızanlı

Status: kampania taneczna

Opis:

Awangardowy kolektyw tańca współczesnego związany z ÇATI (Contemporary Dance Artists) Association.

www.taldans.com

Galata Perform

Dyrektor: Yeşim Özsoy

Status: niezależna inicjatywa prywatna

Opis:

Niezależna przestrzeń otwarta do użytku dla artystów różnych dziedzin ze szczególnym uwzględnieniem teatru współczesnego, performance artu, tańca, video, sztuki w internecie i muzyki eksperymentalnej, założona przez scenarzystę i dyrektora VeDST Theatre Group Yeşim Özsoy. Obecnie przestrzeń tę wykorzystuje głównie teatr na swoje koprodukcje z różnymi artystami.

www.galataperform.com

Garajistanbul

Dyrektor: Övül Avkiran & Mustafa Avkiran

Status: inicjatywa prywatna

Opis:

Przestrzeń otwarta na realizację nowych, eksperymentalnych projektów multidyscyplinarnych, przełamujących bariery i promujących poznawanie nowego.

www.garajistanbul.org

Muzyka

Borusan Culture and Arts

Prezes: Zeynep Hamedi

Status: NGO

Opis:

Holding Borusan jako jeden z wiodących potentatów przemysłowych zaangażowany jest w mecenat sztuki od swojego powstania. Zawsze starał się przyczynić do procesu unowocześniania Turcji. Wychodząc z założenia, że każda wartość tworzona przez instytucję lub osobę przekłada się na wzrost ekonomiczny i rozwój społeczny narodu, Holding daje podwaliny dla instytucji kultury w celu rozwijania samowystarczalności sztuki. W tym celu w 1997 r. powstał Borusan Culture and Arts (BCA).

Borusan Culture and Arts (BCA) za cel stawia sobie uczestniczenie w globalnej sieci rozwijającej międzynarodową współpracę w obszarze muzyki i z tego powodu został pierwszym przedstawicielem Turcji w ISCM (International Society of Contemporary Music) – prestiżowej organizacji zrzeszającej 50 krajów. Jest również formalnie członkiem EMC (European Music Council), parasolowej organizacji, w której reprezentowane są środowiska muzyczne z ponad 60 krajów.

<http://www.borusansanat.com/default.aspx?In=en>

Pozitif Life

Dyrektor: Banu Tunçağ

Status: agencja muzyczno-promocyjna

Opis:

Agencja muzyczna, która jest jednym z głównych graczy rynku muzycznego w Turcji. Organizator festiwali: Mono Festival (muzyka popularna), Efes Pilsen One Love Festival (muzyka świata), Efes Pilsen Blues Festival (blues, 23 miasta), Rock'n'Coke Festival (muzyka rockowa, lotnisko Hezarfen), Akbank Jazz Festival.

<http://www.pozitif.info>

III. IZMIR

IKSEV

Prezes: Filiz Sarper

Status: fundacja

Opis:

Jest to siostrzana organizacja IKSVD działająca na rzecz rozwoju kultury w Izmirze, organizator festiwali: International Izmir Festival (muzyka), Izmir European Jazz Festival. Fundacja co roku organizuje ogólnokrajowy turecki konkurs na kompozycje muzyczne, liczne seminaria oraz prowadzi akademię muzyczną z muzeum muzyki. Część wydarzeń muzycznych i teatralnych odbywa się na scenie zachowanego teatru antycznego w Efezie.

www.iksev.org

Ahmet Adnan Saygun Art Center

Dyrektor: Nagihan Genç

Status: miejska instytucja kultury

Opis:

Świeżo ukończone centrum kultury w Izmirze zawiera dwie sale koncertowe, pięć galerii, biura i kawiarnie. Jest siedzibą Izmir National Symphony Orchestra oraz galerii sztuk wizualnych i plastycznych.

www.aassm.org.tr

Film

International Izmir Short Film Festival

Prezes: Nesim Bencoya

Status: festiwal

Opis:

Festiwal nastawiony na prezentację kina niezależnego i alternatywnego, jedyny na którym przyznawane są nagrody międzynarodowym filmom krótkometrażowym (Golden Cat Awards).

<http://www.izmirkisafilm.org/index.html>

IV. Bursa

Sztuki wizualne

Gölyazi Project

Dyrektor: Gül Ilgaz

Status: NGO

Opis:

Ośrodek rezydencyjny pod Bursą, który stworzył Gül Ilgaz. – Art. Residency Program.

brak strony www

Sztuki performatywne

International Karagöz and shadow Theatre Festival

Dyrektor: Mevlüt Özhan

Status: fundacja

Opis:

Festiwal sięgający tradycją lat 60. Organizatorzy zaczęli od festiwalu folkloru z tańcami tradycyjnymi. Dzięki rozbudowaniu infrastruktury w latach 80. program festiwalu został rozszerzony o produkcje teatralne, koncerty, balet i operę, aby pod koniec lat 80. nadać mu ostatecznie rangę wyłącznego festiwalu tradycyjnego teatru Karagöz i teatru cieni. Na potrzeby zarządzania festiwalem powstała Fundacja Kultury i Turystyki w Bursie. Przy fundacji działa również Karagöz Folk Dance Ensemble.

www.golgeoyunlari.org

Muzyka

Side International Culture & Art Festival

Dyrektor: Remzi Buharali

Status: festiwal miejski

Opis:

Organizowany wysiłkiem urzędu miasta festiwal gości co roku międzynarodowe orkiestry, muzyków oraz tancerzy. Wydarzenia w ramach festiwalu realizowane są w antycznym teatrze Side oraz świątyni Apollo.

www.sidefestival.com

Nilüfer Sanat

Dyrektor: Feza Soysal

Status: NGO

Opis:

Nilüfer Sanat opiekuje się obiektami kultury, nowoczesnymi, doskonale wyposażonymi salami filmowymi, teatralnymi i filharmonią w merostwie Nilüfer w Bursie. Jest organizatorem festiwali, seminariów, warsztatów i programów edukacyjnych zorientowanych na krzewienie kultury.

www.nilufersanat.org